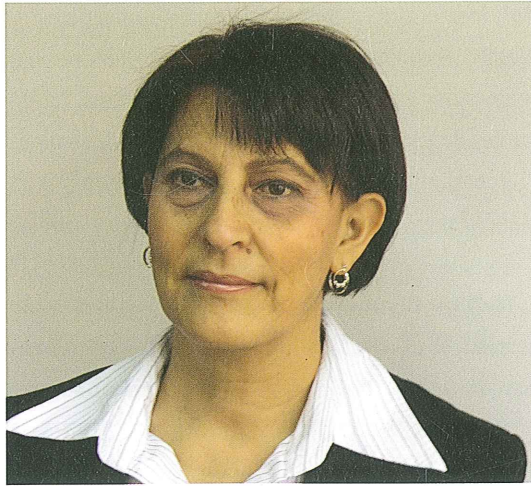

Ayşen ÇATAK

Biyoteknoloji ile Türkiye'deki araştırma ve geliştirme alanındaki çalışmaları ve bu alana yapılan yatırımları akdemiysen ve eczacılara sorduk. Türkiye'deki çalışmaların yetersiz olduğunu savunan eczacılar, üniversitelerdeki eğitimin de içeriğinin çağa uygun bir şekilde değiştirilmesi gerektiğini düşünüyor.

Prof. Dr. Serpil Nebioğlu-Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı Başkanı

Biyoteknoloji, biyolojik sistemlerle bitki, hayvan ve mikroorganizma gibi canlı yapıları kullanarak özel kullanımlara yönelik ürün ve işlemleri oluşturmak için yapılan uygulamalardır. Biyoteknoloji, bugün aşılarda, ilaçlarda, hastalık tanılarında, gen tedavisinde, doğal üretime alternatif olarak kimyasal yöntemlerle endüstriyel üretim, tarım- hayvancılık, eczacılık, tıp, gıda, enerji, ormancılık, su ürünleri, çevrecilik gibi doğrudan insanı ilgilendiren geniş uygulama alanlarında kullanılmaktadır. Ülkemizde son yıllarda gıda sektöründe, tarım ve hayvancılık alanında, bu yöntemlerle üretim yapılmakta, hatta bu alanda ihracat yapmaya yönelik çalışmalar bulunmaktadır.

RÖPORTAJLAR

Son on yılda biyoteknolojik yöntemlerle üretilen farmasötiklerin sayısında önemli bir artış olmuştur. Ülkemizde Biyoteknoloji ürünü sınırlı sayıda ithal ilaç ve çeşitli aşılarda eczanelerimizde satılmaktadır. İlaç üretimi konusunda ülkemizdeki bazı üniversitelerde ve sınırlı sayıda firmada Ar-Ge çalışmaları yapılmaktadır. Ancak yeterli kaynak bulunamaması ve Ar-Ge çalışmalarının yeteri sayıya ulaşamaması, biyoteknolojik yöntemler kullanarak ilaç üretme çalışmalarını henüz deneysel çalışmalardan üretime geçirememiştir. Bu konuda bazı açılımlar yapmak isteyen bazı ilaç firmaları, yabancı biyoteknoloji firmaları ile işbirliği yaparak ilaç üretimi için çalışmalarına başlamıştır.

Ecz. Şeref Erol-ŞEREF EROL ECZANESİ

Türkiye'deki ilaç yatırımlarını yeterli bulmuyorum. TEB bu konuda çalışmalar yaparak, yerli üreticileri teşvik etmelidir. Bunların AR-GE'lerini geliştirici çalışmalar yapılmalı öncelikli olarak. Hıfzısıhha başta olmak üzere bu tip ilaç araştırması yapan kurumların yeniden ayağa kaldırılması gerekli. Türkiye'deki biyoteknoloji alanındaki ve mesleğimize uyarlanmasını da çok takip ettiğim söylenemez. Açıkçası çok bir bilgim de yok.

Ecz. Salih Ertürk Tuzcu-ERTÜRK ECZANESİ

Türkiye dışarıya bağlı olduğu için araştırma ve geliştirme yapamaz. Alt yapısı yok çünkü. Bu bakımdan Türkiye'nin AR-GE çalışmalarına para ayırması mümkün olamaz. Çarpık kapitalizm zor bir sistem. Bu Alana para yatıracaksın ve 10 yıl o parayı unutacaksın. Çünkü bir ilacın ortaya çıkması en az 10

yılı buluyor. Bu bakımdan Türkiye'de ilaç araştırması yapıldığını tahmin etmiyorum. Bizim yerli sanayi de "ham maddeyi al, paketle sat" mantığına alışmış. Türkiye'nin dış borcu, bizde de bu tembellik olduğu sürece, biz bu işi yapamayız. Bize havan eczacılığını öğrettiler. İlaç nasıl yapılır, nasıl tablet haline getirilir gibi...ama buraya geldik tezgahtar olduk. Biz şu anda kutu eczacılığı yapıyoruz. Okuduğumuz onca yıl boşa gitti. Bazı gelişmeler olsa da yerli üreticilerin ve eczacıların teşvik edilmesi gerekir. Eğitimin içeriğinin değiştirilmesi gerekir. Daha çağı yakalayan bir içerikle yeniden sunulması gerekir.

Ecz. Bilge Şen-BİLGE ŞEN ECZANESİ

Üretim ve araştırma sorunun kaynağı bence okulda verilen eğitimde yatıyor. Lisans döneminde üretimi

artırıcı yeni projelere yönlendirme hiç yoktu. Bu bakımdan okul döneminde eczacılar teşvik edilmeli ki, eczacı bir ilaç firmasında çalıştığında daha yaratıcı olabilsin yada eczacının içinde bu tür üretime dayalı yerlerde çalışma isteği uyanabilsin. Türkiye'deki mevcut gelişmelerin yetersiz olduğunun farkındayız. Ar-Ge çalışmalarına ayrılan paranın yetersiz olması bir yana, bu türlü projeleri geliştirecek beyinlerin bulunması da çok önemli bence.

Ecz. Eser Birinci-BİRİNCİ ECZANESİ

Araştırma ve geliştirme ile ilgili okulda bir eğitim almadık. İşin kimyasını çok iyi öğrendik. Ancak AR-GE'ye yönelik eğitimin ne kadar önemli olduğunu mezun olduktan sonra anlıyorsunuz. Türkiye'de çok yetersiz bu çalışmalar. Yerli ilaç firmaları her ne kadar laboratuvar çalışması yapsalar da, etken maddeyi alıp muadil bir ilaç üretip piyasaya sürüyorlar. Şahsen ben kendim bile orijinal ilaç tercih ediyorum. Yeni ilaç bulma konusunda aslında Türkiye çok iyi bir Pazar bence. O bakımdan araştırmaya önem verilmesi gerekiyor. Devletin teşvik etmesi gerekiyor. Üniversiteler kendi çabalarıyla bir şeyler yapmaya çalışıyorlar, ürün ortaya çıkınca da ilgi çok artıyor. Halbuki Avrupa'da, ülke gelirinin çok büyük bir kısmı AR-GE çalışmalarına ayrılıyor. Biyoteknolojinin eczacılık alanına uygulanması gerekiyor. Uzun vadede bu alanın çok önem kazanacağına eminim.